

Velja po pošti:
za celo leto naprej .. K 50.—
za en mesec 4.50
za Nemčijo celoletno .. 55.—
za ostale inozemstvo .. 60.—
V Ljubljani na dom
za celo leto naprej .. K 48.—
za en mesec K 4.—
V prvi prelozi mesec .. 3.50
Sobotna izdaja:
za celo leto K 10.—
za Nemčijo celoletno .. 12.—
za ostale inozemstvo .. 15.—

SLOVENEK

Inserati:
Enostopna petstvarica (60 mm široka in 3 mm visoka ali sja preostor)
za enkrat po 50 v
za dva in večkrat .. 40 v
pri večjih naročilih "merci" popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.
Poslano:
Enostopna petstvarica K 1.—
Izhaja vsak dan izvenredno deluje in praznike, ob 3. uri pop. Redna letna priloga vsaki red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrsko 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Za Jugoslavijo.

Dr. Anton Mahnič.

»Resnica« in »Das Neue Österreich« proti jugoslovanskim škofom.

»Voditelji katoliške stranke, ki korakajo po godbi Velikega Orienta, na povele pritožidarjev, so zelo sumljivi pojavi.« Na te besede sem pred kratkim navel v »Das Neue Österreich« (3. zvezek 1918, str. 31). Ne bi se ozrl nanje, če se ne bi šlo za časopis, ki ga izdajajo in pišejo ugledni možje doktorji, možje aristokrati, ki imajo prijateljske zveze z višjimi in najvišjimi krogi, pri tem možje, ki na vsaki strani povdarjajo svoje katoliško prepričanje.

Gornje besede so naslovljene na voditelje katoliške stranke južnih Slovanov: Slovencev in Hrvatov. Ker se izrecno povdarja katoliški karakter stranke, zato bo, to se ve, vsakdo razumel pod temi voditelji v prvi vrsti škofa dr. Jegliča, nadškofa dr. Bauerja, pa morebiti tudi mojo malenkost. Zato naj mi slavno uredništvo »Das Neue Österreich« ne zameri, ako se drznem v obrambo škofovske časti svoje in svojih kolegov, kakor tudi časti jugoslovanskih katoličanov, ki so pristaši majniške deklaracije 1917, tukaj sine ira et studio reagirati na njegove insinacije, s katerimi nas tako težko kompromitira pred svetom.

Obenem naj bodo te vrste kot odgovor ljubljanski »Resnici«, ki se v svoji 25. številki pod naslovom: »Škof Mahnič in majniška deklaracija« smatra poklicano opozoriti »posebej vse višje osebnosti, katerim je blagor naroda v resnici pri srcu, kako so s svojo delavnostjo za Jugoslavijo zašli v društvo »dezerterjev«, ki hočejo državo Srbov, Hrvatov in Slovencev pod srbskim pravoslavno-framasonskim vodstvom v smislu krškega pakta«.

Mi hočemo dokazati, da ljudi, ki korakajo po godbi Velikega Orienta in framazonstva, ni iskati med voditelji katoliške stranke na jugu, ampak nekje drugje: nazadnje tudi med tistimi, ki tako besno napadajo pristaše jugoslovanske politike, posebno njihove katoliške voditelje.

Pohod v Jugoslavijo.

Pred vsem opozarjamo »Das Neue Österreich«, da smo mi katoličani na jugu že zdavnaj na pohodu proti Jugoslaviji. Ne spominjamo tu »Ilirije« Napoleona I., ki ni imel nobenega prava razen prava sile, da uredi naše odnose nasproti monarhiji, ali ideja Jugoslavije je tudi pozneje zopet in zopet zasijala kot zvezda rešiteljica na našem nebu. Tako v dobi ilirizma, tako leta 1848; ona se je sploh gojila v naših patriotičnih krogih. Že od l. 1867.

imamo Jugoslovansko akademijo. Politični program našega pokojnega Strossmayerja je bil jugoslovanski. Jugoslavija je imela v vsakem času svojih odločnih pristašev, svojih vojakov, dočim se je njena vojska šele na glas majniške deklaracije pričela zbirati in razvrščati. To zbiranje in razvrščanje se je pričelo pred letom dni, a v svoj krog je pritegnilo že vse narodne sloje od najvišjih do najnižjih. Torej ni bilo treba čakati na »godbo« Velikega Orienta, da nas katoliške stranke pokliče v Prago, da tamkaj z razsvetljenjem pritožidarstva zamislimo Jugoslavijo in ji zgradimo temelje. Petdesetletnica češkega »Narodnega divadla« se je slavila majnika leta 1918.

Pangermanski imperialisti.

Da se je v Pragi slavil Hus kot nasprotnik cerkvenega nauka, da se je marsikaj govorilo, s čemur se žali verski čut poštenega katoličana — vse to noben bolj ne obžaluje kot »voditelji katoliške stranke« na jugu; ali nekaj se je vendar v Pragi ob oni priliki slišalo, kar se ne more kar obsoditi, a kar bi želeli, da se energično povdari tudi od gospodov v uredništvu »Nove Avstrije« in »Reichspošte«: protest proti tlačenju avstrijskih narodov od strani nemških imperialistov. Temu protestu Slovanov v Pragi se je pridružil tudi Italijan Conci. Ker je to tlačenje nenemških, posebno slovanskih narodov v Avstriji dejstvo, zato v tem oziru tudi ne moremo obsoditi niti Kramarja niti koga drugega, pa naj bi bil nazadnje socialist ali še kaj hujšega, ker s svojim protestom so vendar potrdili dejstvo, torej resnico, zahtevajoči, da se že enkrat napravi konec v nebo vpijoči krivici. Saj je sam vrag, kakor pripoveduje sv. pismo, pričal za Jezusa, da je sin Boga Vsemogočnega. Kdo mu more zameriti? Vrag je priznal, česar niso hoteli priznati pismarji in farizeji, čeprav so videli toliko čudežev, ki jih je storil Jezus, čeprav so vsak dan brali in ljudstvu razlagali Mojzesa in preroke. Žal da je tudi danes pogostokrat več zdrave logike in zmisla za svetost in nedotakljivost naravnih zakonov pri tistih socialistih in drugih sovražnikih krščanstva, kakor pa pri takozvanih kristjanah, ki se poslužujejo evangelija, da teptajo po dekalogu, čeprav je Jezus tako jasno povdaril, da ni prišel odpraviti dekaloga, ampak izpopolniti, dovršiti. Corruptio optimi pessima!

V cerkvi, na prižnici prisegajo na evangelij Kristusov, v politiki si prisvajajo in izpeljujejo Nitschejevo teorijo o »Herrnvolker« in »Herdenvölker«; z besedo z obema rokama sprejemajo in s spoštovanjem bero poslanice rimskega papeža, v

dejanju pa zametujejo njegov »syllabus«, s katerim se obsoja pravo močnejšega in načelo de non interventu!

Naše trpljenje na jugu.

Mi voditelji katoliške gibanja na jugu da korakamo po »godbi« Velikega Orienta zato, ker se nahajajo dotikajoče se točke med našim političnim programom in onim »pravoslavno-srbskih dezerterjev«, krškega pakta?! Ker zahtevajo ti »dezerterji« s svojim programom nekaj, kar je podobno onemu, kar zahtevamo mi — zaradi tega da bi se mi moralni, na ljubo nemškimi imperialistom, odreči naših pravic, ki jih v polni in prepolni meri uživajo gospodje »Nove Avstrije« in »Reichspošte«!

Ko je pred štirimi leti zadivjala svetovna vojna, smo čakali nepotrpežljivo, za katero stran vojskujočih držav se bo odločila Turčija; ko se je odločila za nas, smo jo z navdušenjem pozdravili. Prepričani, da je naša reč pravična, smo s hvaležnostjo prejeli njeno pomoč. Tudi sam prevzvišeni cesarski par je nedavno odpotoval v Carigrad na obisk verskega poglavarja vseh mohamedancev. Komu bo to padlo v glavo, da se s temi prijateljskimi odnosi med katoliško Avstrijo in katoliškim vladarjem pa med nekrščansko Turčijo in padišahom izdaja katoliško načelo islamizmu? Ali pomeni tudi to: Korakati v Carigrad po »godbi« Velikega Orienta, na povelje pritožidarjev, čeprav igra v Carigradu pritožidarstvo že zdavnaj odločilno vlogo? (Zaplenjeno.)

Mi se potapljam, mi gremo... Kdo nam bo zameril, ako, ker nam ni mogoče zadostiti naravnemu nagonu samoohranitve, vpijemo kot obupanci, ako protestiramo, reklamiramo svoje pravice, kličemo na pomoč? Od koga bi morali pričakovati pred vsem pomoči, ako ne od vas, gospodje, ki imate v rokah oblast in moč? Kaj pa dobivamo mesto tega od vas? Mi vpijemo v obupu, a vi obsojate naše klice kot veleizdajstvo, kot korakanje po »godbi« Velikega Orienta; naše vpitje vas samo vznemirja, da še močnejše pritiskate na nas. Mi zahtevamo, da nam odprete parlament, da vsaj tu izpovemo svojo bol; a vi nam zapirate parlament in greste pod krila § 14. Vi nam prepovedujete javno govoriti in pisati v obrambo svojih pravic; vi branitelje naše svete stvari zapirate, izganjate, konfinirate... a kar je najhujše, vi voditelje katoliške stranke, naše škofo, slikate svetu kot pokorne slugе Velikega Orienta, ki baje vrše zapovedi pritožidarstva!

Vi naših tožb, naših obupnih klicev nočete slišati... Da, čim bolj vpijemo, tem hujše je z nami. Kaj torej hočemo? V srednjem veku so krivično tlačili na

rodi klicali papeža, kot očeta vesoljnega krščanstva, a on je tisto močno gosposko, ki je pravo božje postave zamenjavala s pravom pesti, poklical na odgovor, pa ako ga ne bi poslušali, jim je vzel oblast. Ali danes je Evropa papežu odpovedala pokornost in hoče brez njega deliti pravo narodom. Videli smo, kako so hoteli v takozvanih haaških konferencah dati svetu neko vrsto mednarodnega sodišča: ali kako se je poskus, deliti narodom pravo in osigurati svetu mir brez Kristusa in njegovega namestnika, sramotno izjalovil, nam spričuje ravno sedanja svetovna vojna. Torej od tu nič!

K. T. D.

Neki brezimni odbor razpošilja iz Ljubljane naslednje pismo:

Dne 6. avgusta ob 3. uri popoldne se vrši občni zbor Kat. tisk. društva v Ljubljani. — Kakor znano, je v Kat. tisk. društvu iskati vzroka za žalostni preprič, ki je nastal med duhovščino. Zato je tudi edino le po Kat. tisk. društvu možno ozdraviti nastale razmere. V ta namen pa mora v bodoči 3letni dobi imeti društvo odbor, ki ga bo vodil res v duhu onih pravil, po katerih je bilo društvo ustanovljeno in je storilo toliko dobrega, dokler ni krenilo na napačno pot.

Prilagamo Vam glasovnico, katero izvolite podpisati in z obratno pošto priloženo pošto na naslov:

Anton Čadež, katehet, Ljubljana, Semeniška ulica 2. Ako ste že odposlali drugo glasovnico, izvolite jo preklicati in preklic priložiti tej glasovnici. Prosimo Vas, da se na vsak način gotovo osebno udeležite občnega zbora.

Ljubljana, dne 26. julija 1918.

Odbor duhovnikov-članov Kat. tisk. društva.

Pismu je priložena glasovnica, ki naj se podpiše. Pri tem volilnem manevru je zanimivo to-le:

1. Mnogo kandidatov, ki jih je dr. Lampe dal v svojo volilno listo, ni vedelo za to namero. Dotični gospodje so izjavili, da te liste, na kateri figurirajo kot kandidati, ne bodo volili in da se bodo držali kompromisne liste, sklenjene po medsebojnem dogovoru.

2. Ker je pismo tako sestavljeno, da bi moglo vzbuditi misel, da izhaja od kateheta g. Čadeža, je treba pripomniti, da tudi on ni vedel za ta volilni manever.

Gotovo je tudi, da ta agitacija ne bo imela uspeha. Velikanska večina članov K. T. D. se bo lojalno držala kompromisne liste in odbor K. T. D. je že prejel ab-

LISTEK.

Večeri ob Lemanu.

Spisal vseuč. prof. Maryan Morawski, S. J. Po tretji izdaji prestavil France Fr. Stelè. (Dalje.)

Hainberg.

Vi torej mislite, da čudeži popravna dokazujejo Kristusovo božanstvo?

Duhovnik.

Zdi se mi, da more biti način, kakor Kristus dela svoje čudeže, edino božji osebi lasten.

Gospodična Wilson.

Meni se zdi, da — če pustimo tudi vse njegove čudeže na stran — skoro vsaka posamezna njegova beseda v evangeliju tvari božanstvenosti, in da je popolnoma nemogoče v ustih navadnega smrtnika. Kateri človek, prosim vas, bi smel reči, kakor Kristus n. pr. Marti, ki plaka ob grobu bratovem: »Jaz sem vstajenje in življenje; kdor name verje, bo živel, četudi umrje...? Katera človeška usta bi mogla govoriti, katera misel bi si mogla misliti: »Jaz, luč, sem prišel na svet, da vsak, ki vame veruje, ne hodil v te-

mah...? Ali ona čudovita blaženstva nadčloveškega stanja duše, ki jih svet prepriča po imenu ni poznal? Ali one po človeško nerazumljive in nezmiselne besede, ki jih je govoril učencem v slovo: »Preganjali vas bodo na svetu, iz templjev vas bodo metali, bili in ubijali vas bodo — toda zaupajte, jaz sem premagal svet...? Jaz ne morem vsega prav izraziti, kar čutim, toda prepričana sem, da je v teh besedah neka neskončna modrost, lepota, moč in veličastnost, ki je vzvišena nad vse človeško in ustvarjeno.

Déville.

Da, v takih Kristusovih besedah je element neskončnosti. Toda vsakdo ni prišel do tega, da bi to neposredno videl, in tistemu, ki ne vidi, ni mogoče tega razložiti — ker boljših besed za to nimamo. Vsak pa se lahko prepriča vsaj po zgodovinskih posledicah besed, da je tlelo v njih nekaj božjega. Kakšne posledice so imele besede največjih človeških mislecev? Bile so kakor večje nad močvirji, ki so za trenutek zablislile, nikogar niso ogrele, nobenega življenja niso dahnile. Vsaka Kristusova beseda pa je bila plodovita, životvorna. Po potih zgodovine lahko opazujemo kaljenje in plod vsake. Iz te besede so nastali mučeniki, iz one device, iz tretje dobrodelni zavodi; iz druge zopet se je porodil ob

svojem času kak osnoven zakon človeštva, ki razlikuje to, kar gre cesarju, od tega, kar gre Bogu; iz druge zopet, dandanes vsaj, klije misel, da smo vsi ljudje bratje. In kdo bi mogel povedati, koliko takega cvetja in sadu še prikljuje med človeštvom iz te setve?

Gospodična Wilson.

Izborno; vendar ne odstopim od tega, da so besede Kristusove za vsakega, ki jih hoče razumeti, res božanske. Ali ni to, prosim vas, res božja beseda, če kdo zapove, da ga moramo bolj kot vse drugo ljubiti? Ljudje zapovedujejo, naj jih poslušamo, prisilijo nas, da se jih bojimo, hrepene po tem, da bi jih ljubili — toda ali zapovedujejo? Ali bi imel tak ukaz kak zmisel? Kaj naj šele rečemo, ako kdo zahteva, da ga morajo vsi ljudje nad vse ljubiti? To ni le bogokletstvo, ampak blazna misel, ki je ni zmožen vsak človek. — Absolutno tako ljubezen zahteva Kristus: kdor ljubi očeta ali mater bolj kakor mene, me ni vreden; kdor ljubi sina ali hčer bolj kakor mene, me ni vreden. In še bolj energično pravi pri drugem evangelistu, da vse naravne ljubezni niso ljubezen, ampak kakor sovraštvo pred najvišjo ljubeznijo, ki gre njemu.

Duhovnik.

Jaz sem Vašega mnenja, gospodična; in mislim, da čim bolj se je kdo umislil v

evangelij, tem več je zapazil Kristusovih besed, ki so očitno božanske. K njim prištevam tudi, čemur se boste mogoče čudili, trditev o lastnem božanstvu. Vedeti moramo, da je neskončna razlika med tako trditvijo pri poganih in monoteističnih židih. Pri poganih se je dogajalo, da so si vladarji, ki so bili pijani samovlade, pripisovali božanstvo. To je bilo bogokletstvo in blaznost, toda dalo se je še kako razložiti, ker biti bog po pojmovanju pogonov je pomenilo samo biti eden izmed velikih bogov, nekoliko višji kot so ljudje. Toda pri židih, ki so bili monoteisti, ki so pojmovali Boga kot mi, kot neskončno popolnega Stvarnika, učiti, da je kdo Bog, zahtevati zase božjo čast — je nekaj tako drznega, tako neskončno velikega, da ni mogoče na nečloveški misliti, da bi si to upal preprosto reči, da bi bil tako zelo prevzet, tako nadčloveško drzen. Človek se zdrzne, če kaj tako strašnega pomisli.

Siemionow.

Oprostite, tu moram ogovarjati. Kaj je bil Kristus, tega ne vem. Eno mi je pa jasno, da ni bil bitje naše vrste. Ne dvomim tudi, da je imel neko nadnaravno moč, ki jo je rabil v dobro človeštva. S tem vsem pa ni trdil o sebi, da je B-

solutno večino predpisanih glasovnic za svojo listo. Dr. Lampe skuša sedaj doseči numerično večino na običnem zboru na v z o č i h glasov in agitira po pismih in v »Novicah«, da se vsi njegovi somišljeniki običnega zbora zanesljivo osebno udeležijo. Z ozirom na to je potrebno, da pridejo k običnemu zboru osebno vsi dotični člani, kateri so ali bodo volili kompromisno listo.

Zlasti naj se običnega zbora udeležijo vsi kandidati kompromisne liste, ker se bo po običnem zboru novi odbor takoj konstituiral.

Iz Istre.

Edinstvo politične organizacije. — Prehrana Istre in Banovina.

Reka, 30. julija 1918.

Z ozirom na spor med istrskimi Hrvatimi in istrskim Političnim društvom glede kvartnerske narodne organizacije — o čemer sta pisala »Slovenec« in zagrebške »Novine«, izjavljajo vašemu dopisniku s kompetentne strani:

Skupina istrskih Hrvatov, ki je prisostvovala sušakemu zaupniškemu sestanku, s tem svojim korakom nikakor ni hotela demonstrirati proti istrskemu Političnemu društvu. Mnogim rodoljubom v Istri gre za to, da se dela, hitro in agilno dela. Mrtvila je bilo dosedaj že preveč. Politično društvo je bilo o tem sestanku obveščeno in naznanila se mu je resolucija kakor tudi to, da so istrski Hrvati, ki so prisostvovali sestanku, pripravljeni, pokoriti se odredbam Političnega društva, ki so namenjene delu v zmislu sušaske resolucije. V Narodni Svet ima voliti člane v Istri seveda samo Politično društvo za Hrvate in Slovence. — S tem smatramo to sporno vprašanje za rešeno.

Hrvatski sabor je bil soglasno sprejel predlog, glasom katerega bo za prehrano Dalmacije skrbela Hrvatska. V zvezi s tem se je začela akcija, da se veljavnost odločbe raztegne tudi na stradalajočo Istro. »Odbor za prehrano«, ki se je ustanovil svojačasno povodom sestanka istrskih županov v Kozini, je že storil vse potrebne korake. Temu odboru predseduje župan mesta Pazina, dr. Šime Kurelić, prvi podpredsednik je odvetnik dr. Gjuro Červar, drugi je Italijan.

Zelimo mnogo stvarnih uspehov!

—s—

Slavnost na Velebradu.

V ponedeljek dne 29. julija se je vršil na Velebradu občni zbor Apostolstva sv. Cirila in Metoda. Zborovanje je otvoril državni poslanec kanonik dr. A. C. Stojan, ki je pozdravil dole goste, med drugim tudi zastopnike Hrvatov. Za predsednika je bil izvoljen profesor dr. Kordač, ki je v krasno zasnovanem govoru razvil cirilometodejsko misel. V imenu Hrvatov je pozdravil zborovanje zagrebški bogoslovac Obrski. Naglašal je, naj bi bila edinstvo vere med Jugoslovani temelj narodnega ujedinjenja, da bi jugoslovanstvo postalo most krščanstva na Balkanu in do Male Azije. O delovanju Apostolata sv. Cirila in Metoda je poročal tajnik msgr. dr. Stojan. Celotnega poročila ne more podati, ker nima vseh podatkov. Vojna je tudi Apostolat sv. Cirila in Metoda vključila v svoje sponse. A kljub temu delamo. In upa, da se bo delo še poglobilo, ko bo v smislu predloga Jugoslovanov Apostolat reorganiziran. Podaja sliko o položaju na Balkanu in na Ukrajini, kjer se je položaj za unijo vsled boljševiške zmage poslabšal. Na Ukrajini je posvetil metropolit šepeticki škofa Bočana. Na Balkanu smo podpirali semenišče v Karagaču in smo stali v stiku s katoliškimi Srbi. Za časa vojne je bilo ustanovljeno v Kromeriju ukrajinsko semenišče in v področju Apostolata so otvorene slovenske, hrvatske in italijanske šole. Na Porenju je bilo delo za časa vojne nemogoče. — Končno povdarja, da je treba mobilizirati vse sile, da razširi Apostolat svoj delokrog in prinese delo večjih sadov. — Slavnost je zaključil msgr. dr. Kordač v vznešenem govoru. Pevci so pa zapeli Dvořakove krasne biblične pesmi.

Neposlavnosti pri porotnih razpravah v Mariboru.

Posl. dr. Korošec, dr. Verstovšek in tov. so interpellirali justičnega ministra:

Med načela našega kazensko-pravdnega reda spada tudi načelo usdnosti in neposrednosti. Po določbah k. p. r. sme sodišče izreči razsodbo samo na podlagi razprave z obtožencem in temelj razsodbi sme tvoriti samo tisto, kar se je zgodilo v razpravi. Tožitelj in obtoženec si stopita neposredno nasproti in se ustmeno obratata na sodišče. Le-to — pa naj bo že razsodno ali porotno sodišče — naj razsoja na podlagi lastnih opazovanj, na podlagi

neposrednega utisa, ki ga je dobilo iz zagovora obtoženci in iz izpovedb prič ali z drugimi besedami: sodišče mora razpravljati v obtožbenem jeziku.

Da obtoženec natanko ve, česa se obdolžuje, mora biti obtožnica sestavljena v tistem jeziku, v katerem se more obtoženec zagovarjati: kajti le tako je v položaju, da se brani proti vsem obdolžitvenim točkam obtožnice. Morebitna sumarična prestava obtožnice, ki je sestavljena v obtožencu nerazumljivem jeziku, nasprotuje najprimitivnejšim zahtevam kazensko-pravdnega prava. Zato morajo tožitelji, sodniki in porotniki jezik obtožence popolnoma obvladati, da morejo postaviti nanj primerna vprašanja v svrhu pojasnitve stvarnega položaja.

Ta načela so v členu XIX. državnega temeljnega zakona z dne 21. decembra 1867. d. z. št. 142 splošno priznana, sodiščem na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem so se pa razen tega v raznih razpisih še posebej zabičala.

Tako določa razpis justičnega min. z dne 15. marca 1862 št. 865 praes. v t. 3., da je gledati na to, da se pri kazenskih razpravah z obdolženci, ki znajo samo slovanski jezik, vse sodelujoče sodne osebe in uradniki državnega pravdnštva ter zagovorniki slovanskega jezika popolnoma zmožni, da se torej razprava vrši v slovanskem jeziku in se v tem jeziku razglasi tudi razsodba.

Glasom razpisa just. min. z dne 25. junija 1883 št. 9250 morajo državna pravdnštva v navedenih deželah sestavljati obtožnice proti slovensko govorečim obtožencem v slovenskem jeziku, v sloven. jeziku staviti predloge in slovensko razpravljati, in to tudi pred porotnimi sodišči.

Dasiravno so vsi ti razpisi, ki urejajo pravzaprav ob sebi umevne stvari, še v veljavi, sestavlja c. kr. državno pravdnštvo Maribor obtožnice pred porotnimi sodišči izključno, v mnogih slučajih pa tudi pred razsodnimi sodišči v nemškem jeziku, čeprav je obtoženec zmožen samo slovenskega jezika.

To se je zgodilo, da navedemo samo en zgled, v vseh porotnosodnih slučajih v zadnjem, meseca februarja t. l. vršečem se zasedanju na c. kr. okrožnem sodišču v Mariboru.

V enem slučaju — v kazenski zadevi proti Antonu Topolnik radi zločina umora — je obtoženec po prečitaniju nemško sestavljene obtožnice na vprašanje predsednika, ali mu je znano, česa je obtožen, odgovoril, da ne ve, ker ne razume nemški. Kljub temu obtožencu obtožnice niso prevedli, ker je zagovornik menil, da ga je že »informiral«.

Tako postopanje popolnoma nasprotuje zakonu in navedenim razpisom.

Tekom razprave se je slučajno pokazala nadaljna nezakonitost, da namreč dva porotnika nista umela jezika obtožence in prič.

Eden teh dveh porotnikov (zidarski mojster Ludovik Gerbl iz Maribora) se je nekaj dni prej udeležil razprave proti Ceciliji Vreča radi zločina umora, na kateri so obtoženka in vse priče izpovedale izključno v slovenskem jeziku; kot načelnik porotnikov je razglasil izrek »kriva«, temeljem katerega je bila Cecilija Vreča obsojena na smrt na vešalih.

Gerbl je bil porotnik tudi na kazenski razpravi proti Štefanu Mesarič, ki je bil pravtako obtožen radi zločina umora.

Kako bo ta svojo sodniško odločbo zagovarjal pred svojo vestjo, je njegova stvar. V interesu pravosodja pa moramo vztrajati na tem, da se udeležujejo obravnav samo taki porotniki, ki so jezika obtožence in strank popolnoma zmožni. Kajti določbe o sodiščih se v enaki meri nanašajo tudi na porotnike, ki na porotnih obravnavah kot lajski sodniki razsojajo o krivdi obtožencea.

Vprašamo c. kr. justičnega ministra:

1. Ali so mu ti nepostavni prigodbi znani?

2. Kaj namerava ukreniti, da vse te neprilike odpravi?

3. Ali je pripravljen, c. kr. državnemu pravdnštvu Maribor naročiti, naj proti slovensko govorečim obtožencem vlaga samo slovenske obtožnice?

4. Kaj namerava ukreniti, da se bodo udeleževali porotnih razprav samo taki porotniki, ki so popolnoma zmožni obtožencevega jezika?

5. Ali je pripravljen, državnopravdnštvo in sodne uradnike, ki se na navedene predpise niso ozirali, poklicati na odgovor?

20. aprila 1918.

Razlastitev zasebnega kapitala na Ruskem.

Iz Berlina poročajo, da namerava sovjetska vlada kapitalistično gospodarstvo popolnoma odpraviti, a na en mah tega iz gospodarskih ozirrov ne more izvršiti. Za enkrat je položaj tak, da kapitala sicer niso razlastili, pač pa so vzeli

lastnikom pravico razpolaganja. To se pa nanaša samo na denar, ki je naložen v bankah ali v akcijah. Od tega denarja sme lastnik za lastno osebo dvigniti samo 6000 rubljev letno. Ako potrebuje za izplačilo delavcev več denarja, mora to potrditi krajevni delavski odbor. Da se zabrani zlorabe, je pridržano to najvišji instanci, ravno tako tudi odločitev o tem, če naj se obrat še dalje vodi, kar je odvisno od vprašanja koristnosti za narod. Razlastitev v zasebnih rokah shranjenega denarja, ki je odtegnjen državnemu nadzorstvu, se bo izvršila kasneje potom razveljavljenja denarja. Plače, ki so znašale izprva 200 do 400 rubljev, so kasneje zvišali na 300 do 600 rubljev, sedaj pa na 700 rubljev. Tako prejema n. pr. ruski poslanik Joffe, ki je zapustil Rusijo, ko je znašal maksimum še 600 rubljev, najvišji znesek, ki se mu izplačuje po takratnem kursu s 1300 markami.

Nemški general za zvezo narodov.

Nemški general v p. grof Maks Montgela je priobčil v »Berliner Tageblattu« že več člankov, v katerih se poteza za ustanovitev zveze narodov. V zadnjem članku piše med drugim:

Iz Anglije prihaja sporočilo, da se je tamkaj ustanovilo društvo za zvezo narodov. Vendar manjkajo podrobna poročila o svrhi in ciljih društva, posebno o tem, ali namerava izdati splošen oklic. Naj bi našel tak korak, če se bo izvršil, vsepovsodi, posebno pa na Nemškem, vesel odmev!

Tudi brez miru meča, ki bi se mogel narekovati le na mrličih in razvalinah, si je mogoče misliti sliko bodočnosti, ki bi zadoščala vsem zahtevam na upoln razvoj nemškega naroda.

Nemške ladje donajajo zopet kakor preje zaklade vseh delov sveta v domače luke, v katerih so gostje prapori vseh narodov, prinašajo iz nemških kolonij pozdrave soplemenjakov v materno deželo. Toda kakor Germanom, Anglosasom in Romanom, tako gre tudi Slovanom dohod do morja in prostor na obali. Temeljna napaka britanske politike, da je stomilijonskemu ruskemu narodu povsodi in vselej zapirala pot na ledu prosto morje, je bila mnoga desetletja eden raznoterih globljih razlogov za trajno vznemirjanje Evrope ter se je v tej vojni na Angliji sami najtežje maščeval; ne sme se ponoviti na drug način. Potem pa velja geslo: »Enaka pravica za vse, naj bodo veliki ali majhni, tudi za svobodo morja. Kakor Bolgarom izhod na Egejsko morje, tako moramo privoščiti Srbom izhod na Adrijo. Kakor naj bo Rotterdam vsikdar ponos Nizozemske, tako naj bodo Antwerpe zopet slava in veselje samostojne Belgije, katere trajno nevtralnost zavaruj po žal pozabljenem realopolitičnem Bismarckovem predlogu iz maja 1875 v zvezi narodov ob sebi dano »okrepljeno jamstvo«. Na Visli bodi Poljakom, od donavskega ustja skozi Dardanele Rumunom, na Reni in Rodanu Švicarjem zapisan dohod do oceana pod lastnim praporom. Nobena gospodarska posebna pogodba ne oviraj zamenjave izdelkov nemške obrtne pridnosti za vse, kar je potrebno za življenje, obleko in veselo vživanje življenja z daljnega vzhoda, juga in zapada, — toda nobena posebna pogodba pa ne odteza tudi drugim narodom tega, kar jim moreta dati koristnega srednja in vzhodna Evropa. Trajnost takega mirnega tekmovalstva v svobodni trgovini na kopnem in na morju naj zjamči mirovna organizacija, ki naj se polagoma čimdalje bolj izpopolnjuje in ki naj ne temelji na moči, tudi ne na moči in pravici, marveč na pravici, ki jej je moč podrejena.

Medsebojno nezaupanje med vlado in vlado in med narodom in narodom je glavni razlog, da si še nobena vojna stranka v celoti ni upala, določno in jasno postaviti takega predloga. Da se premaga globoko vkoreninjena sumljivost, ki vedno smatra sovražnika zmožnega najčrnejših načrtov, je treba vselega optimizma, ki se zna oprestiti nevredne skrbi, ki zaničuje tudi mešetarenje in kupčevanje za malenkostne trenutne dobičke. Naj bi si vse vojujoč se države vzlele k srcu lepe besede zveznega predsednika švicarske zveze, ki jih je govoril 6. junija v Bernu, da v vprašanju, pri katerem gre za velik človečanski ideal, posebni interesi lastne dežele ne smejo tvoriti edinega in niti ne odločilnega stališča za ravnanje Švice.

Kdor pa iz napačno umevanega narodnega egoizma stremi le za koristjo lastnega naroda, kdor se udaja blodnji, da more v državnem življenju tuje gorje pomeniti lastno veselje, kdor je pozabil čutiti za človečanske ideale ali jih nikoli ni poznal, ta naj pomisli, da mora nasilna politika in nasilno gospodarstvo na kopnem nujno povzročiti nasilno politiko in nasilno gospodarstvo na morju in obratno. Ven iz tega kroga vodi le ravna pot pravice.

Boji z Italijani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 1. avgusta. Uradno se poroča:

Italijansko bojišče.

Streljanje s topovi in poizvedovalno delovanje je bilo včeraj na vsej jugozahodni fronti zelo živahno.

Predvčerajšnjim je močna letalska skupina z bombami napadla naša benečanska letališča. Naši letalci so se dvignili proti sovražniku in so preprečili, da bi napravila kaj škode.

Albansko bojišče.

Napadi, ki so jih podvzele naše albanske sile pred enim tednom, so Italijana po brezuspešnih napadih prisilili, da je severozahodno in severovzhodno od Berata popustil svoje prve črte in znaten kos ozemlja za njim v širjavi 30 km fronte. Naše vrle čete, katerih bojne uspehe moremo tembolj ceniti, ker so jim vročina in klimatične razmere pozročile mnogo truda, pritiskajo za umikajočim se sovražnikom.

Načelnik generalnega štaba.

Bitka na Francoskem.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 1. avgusta. Veliki glavni stan.

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

Med Ypernom in Bailleulom v zgodnjem jutru kratek topniški boj. Topniško delovanje, ki je bilo podnevi zmerno, se je zvečer na mnogih mestih fronte v zvezi s pozvedovalnimi praskami poživilo.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Vzhodno od Fire en Tardenoisja je Francoz popoldne ponovno začel silne delne napade. Sovražnika smo s protisunkom vrgli v njegove prvotne črte nazaj. Na ostali bojni fronti topniško delovanje menjajoče se moči. Manjše praske pred postojankami. Severnovzhodno je poskušal sovražnik po krepki pripravi s topovi zopet si osvojiti oporišče, ki smo mu ga iztrgali 30. julija. Z izgubami je bil odbit. Uspešni naši sunki južno od smrekovega gorova (Fichtelgebirge) in v Argonih.

Bojna skupina vojvode Albrehta.

Infanterijski boji ob Moseli in v gozdu Parroy. Pri tem smo ujeli ujetnikov. Nasprotnik je izgubil včeraj na fronti v zračnem boju in potom sestrelitve z zemlje 25 letal. Nadalje je bila pri poletu proti Saarbrückenu angleška skupina letal, obstoječa iz 6 velikih bojnih letal, uničena od naših frontnih in domačih lovskih sil, predno je mogla vreči bombe. Iz druge nji sledeče skupine letal smo sestrelili nadaljno veliko bojno letalo.

Ludendorff.

Nov položaj na zahodu.

Rotterdam, 1. avgusta. (K. u.) General Maurice piše v »Daily Chronicle«: Zdi se, da pripravljajo Nemci ob Ardri in Aisni novo obrambno črto. Očividno skušajo pridobiti še časa. Sovražnik se umika v dobrem redu pod varstvom močnih zadnjih čet. Ni verjetno, da nam bo mogoče odrezati večji del nemških čet. Po mnenju generala to nikakor ne spreminja na popolnosti ententne zmage.

Novi vpoklici na Francoskem.

Pariz, 1. Zbornica je razpravljala o vpoklicu letnika 1920. Zastopnik vlade je izjavil, da letnika ne bodo porabili pred letom 1920. Istočasno nameravajo razpravljati o vprašanju o odpoklicu starejših letnikov s fronte.

Obstreljevanje Dunkerqua.

Bern, 1. (K. u.) »Matin« poroča iz Dunkerqua: V noči na 26. julija so nemški letalci preleteli Dunkerque in vrgli v mesto 60 zračnih torpedov najtežjega kalibra, ki so povzročili znatno škodo. Dne 26. julija se je pričelo obstreljevanje z daleč streljajočim topom.

Dogodki v Rusiji.

Razdor med levimi socialnimi revolucionarji.

Moskva, 1. avgusta. O razdoru med levimi socialnimi revolucionarji piše »Pravda« od dne 29. julija: Na konferenci 28. julija je prišlo do viharne razprave. Vloženi sta bili dve resoluciji. Eno je vložil Bičenko. V tej se taktika osrednjega odbora stranke, posebno umor grofa Mirbacha, popolnoma odobrava in se napoveduje komunistom odkrita vojska v sovjeti. Strankinim članom se priporoča, da pridejo v vse institucije sovetov in tam izvedejo svojo taktiko. V vprašanju teroriščne taktike stoji resolucija na prejšnjem stališču. Drugo resolucijo je predlagal Kalegajev, ki tudi stoji na stališču osrednjega odbora stranke z razliko, da se teroriščna dejanja v bodoče za stranko kot celoto proglašajo za nedopustna. Konferenca je z neznatno večino sprejela Bičenkovo resolucijo.

Obnovev fronte na vzhodu.

Kijev, 1. »Widwoskenja« se peča z vprašanjem obnovev vzhodne fronte in poudarja, da mora Ukrajina za slučaj ogrožitve pridobiti od protinemške koalicije priznanje njene samostojnosti in nevtralnosti. Če bi se to ne posrečilo, bi morala Ukrajina stopiti na stran osrednjih velen in z orožjem braniti svojo neodvisnost. Osrednje sile in Ukrajina se pozivljajo, naj se sedaj vse potrebno ukrenejo.

Franktirerska vojska proti ententi.

Moskva, 1. avgusta. Za boj proti imperialistični ententini invaziji se predlaga ustanovitev franktirerskih oddelkov, ki naj za hrbotom sovražnika pozvedujejo in uničujejo naprave. V franktirerske oddelke naj se načeloma sprejemajo le prostovoljci, ki so politično zanesljivi. Povelje začasne sibirske vlade, ki razpušča vse delavske, kmečke in kozaske sovjet, so podpisali ministri: ministrski predsednik in zunanji minister Wologodski, notranji minister Krutevski, finančni minister Mihajlov, pravosodni minister Petrušinski in poslovodja ministrskega sveta Gins.

Ruska republika v nevarnosti.

Moskva, 30. (K. u.) V včerajšnji skupni seji izvršilnega glavnega odbora moskovskega sovjeta in delavskih organizacij so se sprejeli sledeči sklepi: 1. Socialistična domovina je v nevarnosti. 2. Sedanja naloga je odvrnitev Čeho-Slovakov in dovoz žita. 3. Med delavskimi sloji naj se prične pojasnjevati resnost položaja. 4. Proti meščanstvu, ki se povsod pridružuje protirevoluciji, je treba pazljivost povečati. Sovjetska vlada si mora kriti hrbot. V ta namen se mora meščanstvo postaviti pod nadzorstvo in v praksi proti njemu uvesti terorizem. 5. Splošno geslo bodi: Smrt ali zmaga. Uvažanje kruha v glavna mesta v velikem obsegu. Izobraževanje in oboroževanje delavstva. Napeti se morajo vse sile v boju proti protirevolucionarnemu meščanstvu.

Oblegovalno stanje na Ukrajini.

Berlin, 1. avgusta. Listi poročajo iz Kijeva: Nad vso Ukrajino je proglašeno oblegovalno stanje. V Kijevu in Odesi bodo izdali posebne odredbe. Ves železniški promet bodo postavili pod vojaško varstvo.

Čeho-Slovaki imajo zasedenih 10 ruskih gubernij.

Boljševiške »Izvestja« poročajo, da imajo Čeho-Slovaki zasedenih 10 ruskih gubernij.

Napad v Kijevu.

Berlin, 31. (K. u.) Wolffov urad poroča: Jasen dokaz, da je ententa vedela za nameravan umor maršala pl. Eichorna, je »Matin« z dne 29. julija, ki poroča: »Tajna zveza ukrajinskih domoljubov je razpisala nagrado za glavi Mumma in Eichorna.« Kakor znano, so za umor odgovorni socialno-revolucionarni velikoruski elementi.

Kijev, 1. Hetman je nemškemu cesarju brzojavno izrazil svoje sožalje. Nemški cesar se mu je v ginljivih besedah zahvalil.

Imenovanje dr. Helffericha.

Kovno, 31. julija. (K. u.) Imenovanju dr. Helffericha za nemškega poslanika v Rusiji pristavljajo »Novoje Vjedomosti« naslednji komentar: Novi nemški poslanik v Moskvi je kandidat nemške trgovinske in industrijske stranke, ki naj reši v prvi vrsti gospodarsko vprašanje. Imenovanje dr. Helffericha je dokaz, da so v Nemčiji zmagale tendence, ki so naklonjene dobrohotnemu sporazumljenju.

Politične novice.

+ Krajevni odbor S. L. S. se je osnoval v občini Sv. Gregor.

+ Krajevni odbor S. L. S. za župnijo Mavčiče na Gorenjskem se je ustanovil dne 21. julija. Pri tej priliki se je nabralo za sklad S. L. S. 114 kron.

+ Krajevni odbor S. L. S. se je ustanovil v Ribnici za dolnji konec občine.

+ »Jugoslovan« prične zopet izhajati. Poslanec Gostinčar je interveniral zaradi »Jugoslovana« pri vladi, kjer je zvedel, da je bil list ustavljen samo za tri tedne. »Jugoslovan« zopet izide dne 10. avgusta.

+ Občinski odbor občine Sv. Gregor je v svoji seji dne 14. julija sporočil deželni odboru, da ni čakal šele njegovega poziva, da se izjavi za dinastijo, ampak je to storil že 23. decembra 1917, ko se je pridružil jugoslovanski deklaraciji. Obenem se je izjavil tudi zoper vse tuje in domače sovražnike slovenskega naroda.

+ Delegacije »N. Wiener Tagblatt« poroča: Kakor čujemo, namerava Burian sklicati delegacije koncem septembra.

+ Socialnih demokratov ni vojska spametovala. Včerajšnji »Napreje« prinaša z Idrije notico, kjer se pritožuje, da so pobirali za delegate S. L. S. in J. D. S., ki so bili v deputaciji na Dunaju, prispevke po hišah, med tem ko je socialna demokratska stranka plačala svojega delegata z strankinega fonda. Idrijskim socialnim demokratom tudi ni prav, da sta se zavezala za delavce poslanca Gostinčar in

dr. Ravnihar ter se kregajo na poslanca Gostinčarja, zato ker se je zavezal v svoji interpelaciji za izboljšanje položaja idrijskega delavstva. Dopisnik v »Napreju« pravi, da zna zastopati delavstvo edino le, kdor je socialni demokrat. Videti je, da ni vojska socialnih demokratov nič spametovala. V najhujši stiski, ko trpi naš delavec ravno tako kot socialistični, izrabljajo delavsko bedo v svoje strankarske svrhe. — Čudimo se, da uredništvo »Napreja« sprejema take notice.

+ Čehi pri Hussareku. Dunaj, 2. avgusta. Na povabilo ministrskega predsednika barona Hussareka je odposlalo načelnstvo Češkega svaza vnovič poslanca Staneka in Tusarja na razgovor v ministrsko predsedstvo.

+ Dr. pl. Seidler častni meščan v Znojmu. Mesto Znojmo, ki je glavni volilni kraj poslanca Teufila, je izvolilo dr. vit. pl. Seidlerja častnim meščanom.

+ Nemški centrum ni izstopil iz Zveze nemško nacionalnih strank; tako je izjavil dopisniku »Tagespost« posl. Kemetter, ki tačas vodi posle nemškega centra.

+ Hrvatske delegate je pozval k sebi ministrski predsednik Wekerle za četrtak 1. avgusta, ob 5. uri popoldne. Konferiral je z njimi o hrvatskih zadevah.

+ Hrvatski podban Krišković je odstopil. Kot njegov naslednik se imenuje poslanec Danilo Dimović. Sliši se, da odstopita tudi sekcijska načelnika Rauer in Badaj, ali za nju ne morejo najti namestnikov.

+ Frankovci v glavnem stanu. V Prazi pazljivo zasledujejo dogodke z Zagrebom in v časopisih izide skoro vsak dan kako sramotno delo hrvatskih frankovcev. List »Venkov«, ki se najbolj zanima za vse te stvari, prinaša senzacionalno vest, da so se mudili 1. 1915 voditelji frankovcev v Tešinu v glavnem stanu, kjer so se dogovarjali o svojih nastopih proti ljudstvu. Iz tega se vidi, kako velikega obsega je bila njihova akcija, da se uniči svoboda ne samo na Hrvatskem, ampak sploh avstrijskih Slovanov in sicer s pomočjo kreatur lastnega naroda.

+ Mažarsko nasilje. Mažarsko nasilje proti Slovakom se kaže tudi v cerkvi. Turčanski seniorat je povzdignil glas proti nepostavnosti, ki se je zgodila Slovakom pri volitvi generalnega cerkvenega inspektorja. Vse v slovaškem jeziku oddane glasove so šteli za neveljavne. Zanimivo je, da so turčanski Mažari proteste molče vzeli na znanje. Če jih je Slovak vprašal, zakaj zdaj ne protestirajo, je odgovoril Mažar, da samo zaradi ljubega miru ne! »Narodne Novine« so pripomnile: »Gospodje! Ne samo zavoljo ljubega miru, temveč tudi vsled pravice in pravičnosti nam morate pomagati, da pridemo do svojih pravic!« (Dalje je zaplenjen.)

+ »V nemški domovini ni mogoče več prebivati.« Tik pred odgoditvijo nemškega državnega zbora je bil predložen nemški zbornici pendant spomenice dr. Lichnowskega, ki ga je spisal nek tovariš Lichnowskega, ki se krije pod psevdonimom: Kapitän von Beerfelde. Kakor poroča berlinska »Wahrheit«, se prične Beerfeldova spomenica z besedami, »da v domovini nemški ni mogoče več prebivati«. Podrobnosti spomenice niso znane, pač pa omenja »Wahrheit«, da zahteva Beerfeld, naj se aretira in postavi pod obtožbo bivši kancler Bethmann-Hollweg, ker ni hotel preprečiti svetovne vojne. — Spomenica je pisana zelo ostro in je vzbudila veliko senzacijo. Njen pisec je Nemeč.

+ Komentar kijevskemu atentatu. Z ozirom na zadnji čin vstalega ruskega terorja piše »Arbeiter-Zeitung« v uvodniku dne 1. avgusta: Ali smemo stanje, ki so ga na vzhodu ustvarile brest-litovske pogodbe, v resnici imenovati mir? Ne, tak ni noben mir! Divje sovraštvo živi ondi proti nam. Morda ni nevarno, dokler mu manjka orožja. Jutri pa bi oborožilo proti nam milijone, ako bi se posrečilo ententi, da mu dobavi orožje. Na vzhodu tiščimo ob tla onemoglega sovražnika; toda miru tudi na vzhodu nimamo. Sila je hotela na vzhodu izsiliti mir; toda stanje, katero je ustanovila sila, ni nikak mir. Vernikom sile bi morali biti dogodki na vzhodu strašno svarilo. Ali nam more biti za vso bodočnost vseeno, da nam sto milijonov ljudi na vzhodu stoji nasproti v nespravljenem sovraštvu? Ali more biti brestovski mir, ki je razbrzdal tako sovraštvo, predpogoj trajnega miru? Ali moremo želeti, da bi, če bi bilo mogoče, tudi na zapadu sklenili nasilen mir po zgledu brestovskega, ki tudi ondi sovraštva narodov proti nam ne bi omilil, marveč le do skrajnosti povečal? Kratkotrajno premirje more poražencu vsiliti tudi meč; trajni mir pa z jamčuje le sporazum, sprava med narodi.

+ Ljenu na potu na Dunaj. Dunaj, 2. avgusta. Večerniki poročajo, da se je odpravil Ljenu incognito v centralne države, da stopi v zvezo in dobi pomoči pri vodilnih osebah na Dunaju in v Berlinu. Na merodajno politično mesto doslej še ni prišlo nobeno poročilo o nameravanem obisku Lienina na Dunaju.

+ Vprašanje miru na narodnem socialističnem kongresu na Francoskem. Iz Pariza poročajo 31. julija: Narodni socialistični kongres se je včeraj pečal z revizijo Longuetove resolucije, ki se zavzema za energično brambo dežele in revizijo vojnih ciljev na podlagi ruske resolucije, za Wilsonove izjave in ustanovitev zveze narodov. Resolucija odklanja vojne kredite, dokler se ne dovoli potni listi za mednarodni socialistični kongres in obsoja vojni prijazne socialiste, ki vodijo nasilno politiko. Izreka se proti intervenciji alirancev na Ruskem, dokler se ne vprašajo za svet ruski socialisti. Resolucija je dobila samo 1544 glasov. Voditelji večinskih strank bodo spravili to vprašanje na dnevi red na narodnem kongresu, ki se vrši čez dva meseca.

+ Francoske vojaške vdove za konec vojske. Italijanski katoliški listi poročajo, da je 200.000 francoskih vojaških vdov poslalo papežu prošnjo za zmagovit, a skrajšen konec vojske.

+ Lansdowne pričakuje miru. Lansdowne je napisal svojim prijateljem pismo, s katerim razjasnjuje svoje stališče napram vojski in miru. Pismo se glasi: V kolikor morem soditi, si v sovražnih deželah zelo žele miru. Uverjen sem, da resno hrepene po miru. A miru se ne more skleniti takoj, mogli bi ga začeti z razgovori, ki bi znabiti dovedli do miru. Pravico imamo, da vprašamo, zakaj se nihče ne izjavi na našo željo glede miru. — Lord Lansdowne izjavlja na to, da ni mogoče z gotovostjo dognati, če so že kakšne nade za dosego sporazuma glede važnih spornih točk. So pa že neki znaki, da bodo take možnosti v kratkem dane. Biti moramo pripravljeni, da presodimo te znake pametno in previdarno in damo sovražniku s poštenim mišljenjem priliko, da pokaže, če resno misli z mirovno ponudbo.

+ Bodoča angleška gospodarska politika. Angleški ministrski predsednik George je izjavil, da bo Angleška le s sistemom, ki daje državi prednost, z gotovostjo dosegla, da bodo surovine dominiona v prvi vrsti na razpolago za lastne potrebe. Čim dalje traja vojska, tem slabši bodo gospodarski pogoji, katere bi dobila Nemčija od Angleške in njenih zaveznikov.

+ Nobene mirovne ponudbe. V angleški spodnji zbornici je vprašal Smith, če je v zadnjem času od sovražne strani prišel kak predlog za mirovna pogajanja. Zunanji minister Balfour je odgovoril: »Ne, nobena sovražna sila se ni obrnila na nas.«

Dnevne novice.

— Ribnica. Občinski odbor je soglasno izvolil prevz. knezoškofa dr. A. B. Jegliča za častnega občana.

— Obotel je č. g. Ivan Prijatelj, župnik na Jesenicah. Zdravi se v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji. Priporoča se č. gg. sobratom v molitve.

— Osebna vest. Deželnioladni koncipist v Kamniku g. Oton Kette je imenovan za okrajnega komisarja.

— Štiridesetletnico mašništva obhaja dne 4. avgusta č. gosp. Jakob Bajec, vpokojeni župnik v Št. Janžu. Jubilantu, ki je še vedno čvrst in delaven, naše iskrene čestitke.

— Iz deželnega odbora. Deželni odbornik dr. Ivan Zajec uraduje za stranke od 1. avgusta do 1. septembra t. l. vsak ponedeljek, sredo in petek od 11. do 12. ure popoldne.

— Umrl je v Livnu hrvatski pesnik in pisatelj frančiškan Evgen Matić, znan v hrvatski katoliški književnosti pod psevdonimom Narcis Jenko.

— Umrl je 8. julija t. l. v neki trebinjski bolnišnici na Hercegovskem stražmojster Ivan Gabrovšek. Bil je dlje časa bolan. Rojen je bil leta 1870. v Ločnici pri Medvodah in je služboval 25 let v Dalmaciji. Kot vdovec je zapustil štiri majhne otročičke, ki uživajo očetovo pokojnino, drugače pa nimajo nobenega svojega človeka, ki bi skrbel zanje. Kdor bi želel izmed sorodnikov hotel prevzeti te sirote v vzgojo za pokojnino, naj se obrne na Franca Gabrovšek v Mednem 10, p. št. Vid nad Ljubljano.

— Omejitev prometa na dunajski cestni železnici. Dunajski občinski svet je sklenil, da se s 15. avgustom omeji promet na cestni železnici tako, da se bodo vožnje zaključile ob 9. namesto ob 11. uri zvečer. Obenem so sklenili, poslati cesarju spomenico, v kateri bodo opozorili, da se bo moral letošnje zimo promet na dunajski cestni železnici popolnoma ustaviti, ako uprava ne dobi delavnih moči in materiala, da more popraviti vozeve.

— Razglas. Zadnje čase so sovražni letalci ponovno metali letake državi sovražne vsebine. Na podlagi § 13, oddelek C ministrske naredbe z dne 19. januarja 1853, drž. zak. št. 10 se posest in razširjanje takih letakov najstrožje prepove. Prestopki te prepovedi se kaznujejo, v kolikor ni vporabiti določb obč. kaz. zakona po § 11. ces. naredbe z dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96 z globami od 2 do

200 kron ali z zaporom od 6 ur do 14 dni. C. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko, Ljubljana, dne 30. julija 1918. Za c. kr. deželnega predsednika: Laschan, s. r.

— Nakup konj. Posestniki, ki hočejo prodati svoje konje vojaški upravi, naj naznanijo ceno in starost konj konjskemu razvidnemu častniku v Ljubljani (Pferde-evidenzoffizier). Opozarja se, da se nakupujejo samo prvovrstni konji med 4. in 12. letom.

— Povišanje krušnih racij. Z Dunaja poročajo: Povišanje krušnih racij stopi v veljavo dne 12. avgusta. Obenem pa bodo povišane občutno tudi cene za kruh in moko in sicer povprečno za 80 odstotkov. Hlebeček kruha, ki stane na Dunaju sedaj 72 vin., bo veljal potem 1 K 30 vin. Cene za moko bodo znašale po kakovosti moke od 1 K 50 vin. do 3 K.

— Pomanjkanje na Dunaju. Kakor poročajo dunajski listi, je v tržnicah popraševanje za blagom vedno viharnejše, blaga pa od dne do dne manj. V glavni klavnici se dan za dnevom ponavljajo burni prizori. Za meso, ki se je začelo deliti danes jutraj ob 6. uri, so se nastavljali ljudje že včeraj popoldne, in danes jutraj jih je čakalo nad 30.000. Meso pa jih je dobila komaj ena desetina.

— Iz raja mažarske svobode. V samostanu pod Znievom je umrl slovaški rodoljub in prelagatelj ruskih pisateljev Jurij Maro, nad čigar grobom je govoril bivši profesor tamošnje gimnazije Polóny, ki je rekel, da se Maro ni mogel izsolati na slovaških šolah, ker jih Slovaki nimajo. Polóny je nekdo ovadil in je bil radi kaljenja javnega miru obsojen v ječo. Ali priče so izpovedale, da ni bilo v njegovem govoru nič »puntarskega«. In tako je bil obsojen opravečen, ali javni tožitelj je rekural in — reč pojde naprej.

— Prošnja. Komu izmed vračajočih se ujetnikov je kaj znano o črnovojniku Jožetu Turk. Služil je od oktobra 1914 pri 17. pešpolku, na bojišče je odšel 18. marca 1915 in je bil tam pri 5. stotnji, 3. vodu. Pogrešan je od 10. maja 1915 dalje iz bojev v Karpatih. — Če je komu kaj znano o njem, naj sporoči njegovemu očetu Andreju Turku, Podhosta 7, pošta Toplice pri Rudolfovem, Dolenjsko.

Ljubljanske novice.

Ij Deželna zadruga fotografov v Ljubljani. Ker se ima s poukom na obrtno-nadaljevalni šoli jeseni 1918 pričeti, rabi šolski odbor za obrtno nadaljevalno šolo v ta namen natančnejši popis vseh v Ljubljani se nahajajočih se vajencev in vajenk. V seznamu, ki ga je poslati v najkrajšem času na naslov zadruge, naj se pri vsakem vajencu ali vajenki tudi označi, katero leto je služil, kdaj da bi bil(a) prost(a) in pri kom da služi.

Ij Pobegnil je od dela na državnem kolodvoru v Šiški dne 30. julija t. l. kaznjene Pavel Ban iz Ljubljane. Je srednje postave, zagorelega obraza, ima črne lase, na desni roki pa mu manjka palec. Ban je tujemu imetju nevaren in ker je brez sredstev, se opravičeno sklepa, da bo zopet segal po tujem blagu. Ban, ki je vojni invalid, ima prestat pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani trimesečno ječo. V slučaju izsleditve naj se ga naznani oziroma izroči varnostni oblasti.

Ij Ostri streli. Sinoci okoli 9. uri se je peljal skozi Ljubljano transport mažarskih vojakov. Ko je vlak vozil mimo tivolskega drevoreda, so streljali vojaki iz vagonov. Padlo je proti tivolskemu gradu in proti Rožniku 50 do 60 ostrih strelav. Ljudi, ki so se sprehajali po drevoredu, se je polotil velik strah. Zgodila bi se lahko velika nesreča. Umetnost bi bilo, da vojaška oblast ukrene potrebno, da se kaj takega ne bo več ponavljalo.

Ij Umrla je včeraj ob 7. uri zvečer po dolgi mučni bolezni gđc. Jožefa Kunzer, Križevniška ulica 10. Pogreb bo v soboto 3. avgusta ob 6. uri popoldne.

Primorske novice.

p Iz Predloke v Istri. Minolo nedeljo, 28. julija, je bil ustoličen naš novoimenovani župnik g. Adrian Brumen, dosedaj katehet na državni meščanski šoli v Trstu. Slovesnosti se je udeležila sosednja duhovščina in izredno mnogo ljudstva iz razsežne predloške župnije. Dekliška Marijina družba in tretji red sta se pred župniščem po svojih odborih poklonila gosp. župniku, nakar so ga vsi navzoči v lepem sprevodu spremili v cerkev. Med sv. mašo je pred. g. dekan osapski v izbranih besedah predstavil vernikom novega dušnega pastirja ter slikal duhovnika kot znanilca miru in sprave. Predloški župljani so sprejeli svojega župnika z velikim spoštovanjem in trdno se nadejamo, da se bo po župnikovi požrtvovalnosti s pomočjo Marijine družbe in drugih cerkvenih organizacij versko življenje med tem našim dobrim istrskim narodom prav lepo razvijalo.

p Razpravo proti kapitanu potopljene-
nega parnika »Baron Gautsch«, Pavlu
Winterju in ladijskemu častniku Josipu
Luppiču radi pregreška varnosti življenja
povodom katastrofe gori imenovanega
Lloydovega parnika je pazinsko okrožno
sodišče odgodilo, ker bo na predlog za-
govornikov zaslišalo nove priče.

p Pogrešan: Pattay Angelo, I. R. 97,
15. kom., rojen 1879 v Boljuncu, Istra. Pi-
sal je večkrat iz Rusije, zadnjikrat 29. IV.
1917 iz Jekaterinoslava, Brionski Zavod,
baraka 6, šte. 8280. — Kdor bi kaj vedel
o njem, naj blagovoli sporočiti župniku A.
Ellner, Dolenjavas, pošta Lupoglava, Istra.
Štroški se bodo hvaležno povrnili.

p Išče se Ana Rutar iz Tolmina na
Primorskem, št. 26. Nahajala se je pred
zadnjo lanko ofenzivo v hiralnici sv. An-
tona v Sp. Idriji. Od tega časa naprej se
ne ve nič več o njej. Kdor bi kaj vedel,
naj naznani posredovalnici za goriške be-
gunce v Ljubljani.

p Proti italijanskim znakom na Reki.
Zadnje dni se je v reškem gledališču Feni-
ce dvakrat pripetilo, da je policijski urad-
nik zahteval od navzoče dame, da si sna-
me s prsi peterožarno zvezdo ozir. mar-
jetico. Podnačelnik reške državne policije
je izjavil nekemu ogrskemu časnikarju,
da bo policija poslej dosledno zahtevala,
da se taki znaki odstranijo. Tem povodom
pripominja reški »Giornale«, da krasi pe-
terožarna zvezda tudi zastave naših za-

veznikov. Tako nosi turška zastava ogrom-
no peterožarnico. Pa tudi naši avstrijski
20 kronski zlati, ki so bili kovani l. 1892.,
nosijo zvezdo s peterimi žarki. Med itali-
janskimi novci pa ne nosi tega znaka no-
buden razen 5 lirskih komadov, ki so bili
namenjeni za Eritrejo in so bili kovani —
na Dunaju iz cekinov Marije Terezije.

Aprovizacija.

a Oddaja mesa. Jutri, v soboto, dne
3. avgusta se bo oddajalo za vso Ljublja-
no po 10 dkg mesa na osebo.

a Meso na zelene izkaznice B. Stran-
ke z zelenimi izkaznicami B prejmejo go-
veje meso po nižnji ceni v soboto, dne
3. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Do-
ločen je ta-le red: od 1. do pol 2. št. 1 do
200, od pol 2. do 2. št. 201 do 400, od 2.
do pol 3. št. 401 do 600, od pol 3. do 3. št.
601 do 800, od 3. do pol 4. št. 801 do 1000,
od pol 4. do 4. št. 1001 do 1200, od 4. do
pol 5. št. 1201 do 1400, od pol 5. do 5. št.
1401 do 1600, od 5. do pol 6. št. 1601 do
1800, od pol 6. do 6. št. 1801 do 2000, od
6. do pol 7. št. 2001 do 2200, od pol 7. do
7. št. 2201 do konca.

a Mast na zelene izkaznice B. Stran-
ke z zelenimi izkaznicami B prejmejo
mast v ponedeljek, dne 5. t. m., v torek,
dne 6. t. m., in v sredo, dne 7. t. m. pri
Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je

ta-le red: V ponedeljek, dne 5. avgusta,
dopolodne od 8. do pol 9. št. 1 do 60, od
pol 9. do 9. št. 61 do 120, od 9. do pol 10.
št. 121 do 180, od pol 10. do 10. št. 181 do
240, od 10. do pol 11. št. 241 do 300, od pol
11. do 11. št. 301 do 370, popoldne od pol
2. do 2. št. 361 do 420, od 2. do pol 3. št.
421 do 480, od pol 3. do 3. št. 481 do 540,
od 3. do pol 4. št. 541 do 600, od pol 4. do
4. št. 601 do 660, od 4. do pol 5. št. 661 do
720, od pol 5. do 5. št. 721 do 780, od 5. do
pol 6. št. 781 do 840. — V torek, dne 6.
avgusta, dopoldne od 8. do pol 9. št. 841
do 900, od pol 9. do 9. št. 901 do 960, od
9. do pol 10. št. 961 do 1020, od pol 10. do
10. št. 1021 do 1080, od 10. do pol 11. št.
1081 do 1140, od pol 11. do 11. št. 1141 do
1200, popoldne od pol 2. do 2. št. 1201 do
1260, od 2. do pol 3. št. 1261 do 1320, od
pol 3. do 3. št. 1321 do 1380, od 3. do pol
4. št. 1381 do 1440, od pol 4. do 4. št. 1441
do 1500, od 4. do pol 5. št. 1501 do 1560,
od pol 5. do 5. št. 1561 do 1620, od 5. do
pol 6. št. 1621 do 1680. — V sredo, dne
7. avgusta, dopoldne od 8. do pol 9. ure
št. 1681 do 1740, od pol 9. do 9. št. 1741
do 1800, od 9. do pol 10. št. 1801 do 1860,
od pol 10. do 10. št. 1861 do 1920, od 10.
do pol 11. št. 1921 do 1980, od pol 11. do
11. št. 1981 do 2040, popoldne od pol 2. do
2. št. 2041 do 2100, od 2. do pol 3. št. 2101
do 2160, od pol 3. do 3. št. 2161 do 2220,
od 3. do pol 4. št. 2221 do 2280, od pol 4.
do 4. št. 2281 do 2340, od 4. do pol 5. št.

2341 do 2400, od pol 5. do 5. št. 2401 do
2460, od 5. do pol 6. št. 2461 do konca.
Stranka dobi za vsako osebo 20 dkg ma-
sti, kilogram stane 10 K. Mast dobe vsi
pripadniki te skupine. Izkazati se je pri
nakupu masti z rumeno izkaznico za mast
(odreže se kupon za avgust), nastavljeni
južne železnice morajo prinesli nakupno
knjižico in nastavljeni državne železnice
svojo železniško legitimacijo. Brez teh do-
kazil ne dobi nihče masti.

a Mast za II. in III. okraj se bo delila
v vojni prodajalni v Gosposki ulici po sle-
dečem redu: V torek, dne 6. avgusta do-
poldne pridejo na vrsto stranke II. okraja
šte. 400 do 850, popoldne šte. 850 do
1250, v sredo popoldne šte. 1250 do kon-
ca, popoldne stranke III. okraja šte. 1
do 400, v četrtek dopoldne šte. 400 do
800 in popoldne šte. 800 do 1200, v petek
dopolodne šte. 1200 do konca. Mast dobe
— po 20 dkg na osebo — izključno le one
osebe, ki imajo izkaznice za mast s kupo-
nom za mesec julij. Cena 48 kron za kilo-
gram. Posodo je prinesiti seboj.

Zgubljeno - najdeno.

Zgubila se je včeraj dopoldne rumena iz-
kaznica B za 3 osebe. Kdor jo je našel, naj jo
odda našemu upravništvu proti dobri nagradi.
Izgubila se je danes dopoldne v tramvajem
vozu torbica, v kateri je med drugim več ključev.
Najditelj se prosi, naj vsaj ključ vrne na državne
policijo.

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino
tvrdka JELACIN & KO., Ljubljana,
Ljubljanska industrija probkovih zamašk.

Gozdar

4-6 delavci se išče za Koroško. Akor-
dno delo, lep gozd v bližini večjega kraja
ob železnici. Z moko in mastjo jih pre-
skrbi podjetništvo. — Vprašanja na upra-
vo »Slovenca« pod šte. 2625.

Izurjene 2470

likarice

se takoj sprejme v trajno delo pri
Carl Hamann, Ljubljana

Kumin, brusnice,
borovnice in vse
zdravilne rastline
na debelo in drobno KUPUJE

zadruga za vzgojo in izkoriščevanje
zdravilnih rastlin, korenja in sadežev
z o. j. 2629

ZAGREB, Jurišičeva ulica št. 18.
Ponudbe z vzorci in cenami.

Kupim vsako množino

svinca

svinčenih odpadkov ali starih
svinčenih predmetov.

Ponudbe z napovedjo teže in cene
sprejema: A. Šifer, Laporje pri
Slov. Bistrici, Štajersko.

V nekem večjem tukajšnjem hotelu
se sprejme

prva sobarica

kavojko; zmožna slovenskega in nem-
škega jezika. — Naslov v upravništvu
»SLOVENCA« pod št. 2674.

Domaca semena

suhe gobe, prazne vreče in druge pridelke
kupi trgovina s semeni Sever & komp.,
preje PETER LASSNIK, LJUBLJANA,
MARIJIN TRG. 2534

Salonska oprava

SE PRODA. LJUBLJANA,
Dunajska cesta 36. 2675

Iščem

urtnarja

z vso oskrbo pri hiši. — Ponudbe je po-
slati: A. Kajfež, Kočevje.

Kupim dobrega

lovskega psa

starega 2 do 4 leta. — Ponudbe na upra-
vištvu »Slovenca« pod šte. 2678.

Izdaia koncepti »Slovenca«

Objava.

KUPIM
zamaške, suilo

in plačam
za nove zamaške

do K 100— za 1 kg
za stare nezdobljene
zamaške

(izvzeti so umetni in vlti zamaški)

do K 58— za 1 kg

za zamaške od šampanjca

(dolgi, naravni zamaški, ne umetni
izdelki) K 1'10 za 1 komad

za skubljeno suilo

do K 71— za 1 kg

za suilo v širenih

do K 150— za 1 kg

soilene odpadke

po najvišjih dnevnih cenah

in prevzamem vsako množino po povzetju

na svoje stroške proti prejšnjemu nazna-
nilu in vpslatvi vzorca. Pismena, brzo-
javna, telefonska vprašanja se rešijo naj-
točneje in brez stroškov. — KUPIM

ureče iz jute in molino

in jih plačujem do K 14— za 1 komad.

Kupi se po najvišjih dnevnih cenah

probkovina

in probkovo lubje.

Henrik Kraisel

GRADEC, Keplerstraße 84.

Telefon 4102.

SIGORIN

zatre čudovito naglo

stenice

vzorčna steklenica 4 K, velika stekle-
nica 16 K, brizgalnica 2 K. Vsa naročila
naj se naslavljajo naravnost na:

Lekarna »pri upanju« : Peas 16, Ogrsko

Apotheke »zur Hoffnung«

Suhe gobe (jurčke)

kakor tudi druge, zaplembi ne podvržene

deželne in gozdne pridelke (maline, jagode,
med itd.) KUPUJE po najvišjih cenah

M. RANT, KRANJ. 1917

Odda se na račun dobrodoča

gostilna

na Bolenjskem

Gostilničar naj bi bil zaeno

oskrbnik posestva

Reflektira se na starejšo, izkuše-
no delavno moč. Kavcija pogoj.

Istotam se odda za takoj

kovačnica

z zemljiščem v najem.

Sprejme se

mlinarski učenec

Naslov pove uprava »Slovenca«

pod šte. 2677.

SVARILLO.

V noči dne 22. julija je pobegnila Ana
Mihovec, poročena v Zalogu, pred vojno
bivajoča v Senici pri Medvodah. Ker pa
za svoje lahkomišljino življenje ni imela
seboj dovolj sredstev, jo je popihala ne-
kam na Gorenjsko. Svarim tem potom
prebivalce kraja, kjer se sedaj nahaja,
pred morebitnim nakupom pohištva ali
obleke njenega moža, ki se nahaja sedaj
v ruskem ujetništvu, ker je vse to iz-
ključno moževa lastnina. Izdajala se bo
brzkone pod drugim imenom, kajti v za-
dнем času je dopisovala z nekim vojakom
pod imenom Ana Pavlin. Tako se nam-
reč piše oni vojak. 2667

V Zalogu, dne 31. julija 1918.

Možev sorodnik.

1 Za vsebino tega sestavka je uredni-
štvo odgovorno le toliko, kolikor določa
zakon.

SE TAKOJ KUP! Ponudbe pod
št. 1 na upravo »Slovenca«. 2671

Majhna kmetija

Mesečno sobo

solčno, z električno razsvetljavo, v sre-
dišču mesta, IŠČE starejši, čez dan
zaposleni gospod. Ponudbe na upravo
»SLOVENCA« pod št. 2668.

100.000 i

hvaležnih odjemalcev

potrdilo, da uničevalec korenin
»Rabasan« v treh dneh brez bole-
čin odpravi kurja ošesa, bradvice,
trdo kožo. Uspeh izjemen! Cena
3 K, 3 lončki 7 K, 6 lončkov 10 K.

»Dop. prašek« hitro
odstranja naglo pot
ne roka in nogah.

Cena K 2-50, 3 šna-
jle 5 K, krema
»Glor« omešča
razpokane roke.

Cena 5 K, 3 lončki
K 12.

Zobobol odstranja
»Fides« hitro,
naglo, revmatiz-
ma, bolečine, ko je že
vse odredilo, in pri
ostih zobeh. Če ni uspeha, denar nazaj. Cena 3 K,
3 pušice 7 K, 6 pušic 10 K. Nikoli okam, zobovje,
ne neprijet. duha! Srečno bele zobe da »Xirle«
zobna tekočina. Takoj, uspeh. Cena 3 K, 5 stekel,
7 K. KEMENY, Kasehna (Kasza) i. poštni predel
12-0-30, Ogrsko. 1146

Za tri odrasle otroke iščem

vzgojiteljico

ki je tudi pripravljena opravljal lahka
hišna dela. Plača po dogovoru. Nastop
1. septembra. — SPREJME SE

kuharica

ki je samostojna in ki opravlja vsa hišna
dela. Plača po dogovoru. Nastop takoj
ali pozneje. — Naslov: 2672

V. SCAGNETTI, stavbenik, Ljub-
ljana, Šelenburgova ulica 6, I. nad.

Vabilo

na

XVIII. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice za Planino in

Studeno v Planini

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bo vršil

dne 18. avgusta 1918 ob pol 12. uri do-
poldne v pisarni župnega urada v Planini

pri Rakeku.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnstva.

2. Poročilo nadzorstva.

3. Pregled in potrdilo računov za l. 1917.

4. Izprememba pravil.

5. Volitev načelnstva.

6. Volitev nadzorstva.

7. Slučajnosti.

Načelnstvo.

Ako bi zbor ne bil sklepčen, se skliče
pol ure kasneje v smislu društvenih pravil
drug občni zbor, ki sklepa brez ozira na
število udeležencev.

Potrjim srcem naznanjam vsem sorodnikom in prijateljem
tužno vest, da je gospa

Franciška Terlep

posestnica

danes ob pol 2. uri zjutraj po dolgi, mučni bolezni, previdna s
sv. zakramenti za umirajočo, v 38. letu svoje starosti, mirno v Go-
spodu zaspala.

Pogreb bo v soboto dne 3. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne iz
hiše žalosti, Jernejeva cesta št. 38, na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi Marijinega Ozna-
nenja.

Blag ji spomin!

V Spodnji Šiški, dne 2. avgusta 1918.

Matija Terlep, soprog.

PRI GRAŠČINI BOŠTANJ NA KRANJSKEM
(posest. Hrvatska eskomptna banka) se podeli od 1. novembra 1918

služba

gozdarja ozir. nadgozdarja

prosilcu slovanske narodnosti z državnim izpitom za gozdne gospo-
darje (višjim izpitom), kateri obvlada popolnoma slovenski jezik. —
Prejme s priloženimi prepisi izpričeval in navedbo plačilnih zahtev
ter pisom dosedanjih službenih in rodbinskih razmer prosilca je
nasloviti na:

Gozdni urad Radoha, pošta Semič, Kranjsko. 2673

LJUDSKA POSOJILNICA

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva
cesta št. 6, za frančiškansko cerkevjo,
sprejema hranilne vloge vsak delavnik do-
poldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po
4 1/2 %

tako, da dobe leti od vsake 100 kron čistih 4 kron 25 vinarjev na leto.
»Ljudska posojilnica« sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo
na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter
daje svojim zadržnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje,
na osebni kredit proti poročilu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice
se eskomptujejo najbolje.

Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron. Stanje hranilnih vlog je
bilo koncem leta 1917 nad 34 milijonov kron.

Mlatilnice

za pogon s silo in z roko, dalje čistilne mlatil-
nice najnovejše konstrukcije, čistilnice, trijerje,
stiskalnice za grozdje in sadje, mline za žito in
sadje, gepelje, slamoreznice, brzoparilnike, ko-
tle za žganje, brane in pluge ter razne druge poljedelske
stroje iz največjih tovarov, zajamčeno dobre kakovosti

ima vedno v zalogi **Fr. Hitti** zaloga poljedelskih strojev
v Ljubljani, Martinova cesta št. 2.

Dalje opozarjam na svojo veliko zalogo priznano in doka-
zano najboljših ročnih mlinov, pripravnih za vsako mleto.
Dobra in najcenejša postrežba vsakemu zajamčena.

Tehnična pisarna

za izvršitev vsakovrstnih načrtov
in proračunov. Oblastveno konces.
zasebna posredovalnica za nakup
in prodajo zemljišč, gozdov in posestev

Valentin Accetto

zapriseženi sodni izvedenec 2780

V LJUBLJANI, TRNOVSKI PRISTAN ŠT. 14.

Izvršujem na željo tudi privatne cenitve v mestu in na deželi. —
Prodajalci in kupci naj se obrnejo na gori označeno posredovalnico.
Prevzamam tudi stavbna dela in nadzorovanje. Tajnost zajamčena.